

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE PEDAGOXÍA E DIDÁCTICA INSTRUMENTAL (Tuba)
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO Decreto 163/2015, do 29 de outubro)
 CURSO 2020/21

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA PEDAGOXÍA E DIDÁCTICA INSTRUMENTAL											
ESPECIALIDADE:	INTERPRETACIÓN							ITINERARIOS:	TUBA		
CARÁCTER:	MATERIA OBRIGATORIA ESPECIFICA							TIPO DE CLASE:	COLECTIVA		
DEPARTAMENTO:	Vento-metal							XEFE DE DPTO.:	Iago Ríos		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Nicolás Portas Ricoy	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1	
ECTS/CUAD.	-	-	-	-	-	-	3	-	Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	Nicolás Portas Ricoy							nicolas.porric@educa.jcyl.es		Luns 20'30-21'30h	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Preparación para a práctica docente. Desenvolvemento da capacidade de transmisión dos coñecementos adquiridos. Estudo das estratexias e recursos didácticos necesarios para a docencia.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Os requiridos na proba de acceso ao grao superior e, para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e contidos do cuadrimestre anterior.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: A relación natural que se establece entre os contidos propios e os contidos das disciplinas de Instrumento e organoloxía.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T4, T8, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X5, X10, X19, X24, X25, X26
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI6
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba.	Todas as competencias recollidas neste documento están relacionadas con todos os obxectivos aquí reflectidos.
2. Dotar o alumnado de ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS POR CUADRIMESTRE
Curriculum educativo	Niveis e definición	7
Principios pedagóxicos da ensinanza da música	Planificación e avaliación.	5
Recursos didácticos para a ensinanza da tuba	Ferramentas para capacitación do alumno coma futuro docente.	4
TOTAL SESIÓNS POR CUADRIMESTRE:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	10		10
Exposición práctico-teórica	4		4
Práctica individual		-	-
Elaboración do portafolios do alumno		72	72
Exame	2		2
TOTAL HORAS:			90
5.b PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA PARA O ALUMNADO CON DOCENCIA NON PRESENCIAL E SEMIPRESENCIAL			
<p>Ao abeiro das instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2020-2021, contéplase como docencia non presencial aos casos derivados dun <u>confinamento total</u> de toda a comunidade educativa ordenado por parte das autoridades sanitarias por causas da pandemia COVID-19. Enténdese como docencia <u>semipresencial</u> aquela na que os alumnos ou profesores teñan que gardar un <u>confinamento temporal</u> por enfermidade durante o curso e que tamén asistan a sesións presenciais. Para ambos casos establécese a mesma metodoloxía. A planificación horaria docente irá en función da duración do período de illamento.</p>			
CUADRIMESTRES I-VIII			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN		HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Canles de comunicación	O profesorado fará un diagnóstico das carencias e necesidades de conectividade do alumnado e porá en coñecemento da administración educativa os casos de desconexión dixital.	A determinar en función do período de illamento.	
	O contacto co alumnado será de xeito telemático sempre que os medios do alumnado así o permita. Para este fin habilitarase unha plataforma que posibilita a comunicación síncrona.		
	En caso de non dispoñer o alumnado de dispositivos ou conexións telemáticas que posibiliten a comunicación síncrona, farase a docencia de forma asíncrona en base a intercambio de gravacións de vídeo ou audio.		
	En caso de que esta posibilidade non sexa posible levála a cabo por falta de medios, recurrirase á comunicación escrita.		
Pescuda de información: O alumnado empregará esta actividade para a axeitada contextualización da temática obxeto de estudo.			

Actividades de avaliación: 1. Probas: poderán ser de forma síncrona a través dunha plataforma telemática a determinar ou ben de forma asíncrona por medio de traballos escritos. 2. Revisión de probas: resérvase unha sesión para este fin, co obxecto de comentar co alumnado de forma individual ou colectiva o grao de satisfacción acadado nas probas feitas		
	TOTAL HORAS:	90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Portafolios do alumno	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Exame escrito sobre os temas tratados en clase (ver bibliografía de referencia)	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) <i>(con máis de 4 faltas o alumno perde a avaliación continua)</i>			
Exame escrito sobre os temas tratados en clase (ver bibliografía de referencia)	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Exame escrito sobre os temas tratados en clase (ver bibliografía de referencia)	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
<p>Portafolios: É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno.</p>			
6.3. CONVOCATORIA ORDINARIA PARA O ALUMNADO CON DOCENCIA NON PRESENCIAL			
<p>Ao abeiro das instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensanzas de réxime especial para o curso 2020-2021, contéplase como docencia <u>non presencial</u> aos casos derivados dun <u>confinamento total</u> de toda a comunidade educativa ordenado por parte das autoridades sanitarias por causas da pandemia COVID-19.</p>			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN

Traballo escrito sobre os temas tratados en clase (ver bibliografía de referencia)	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.4. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA NON PRESENCIAL			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Traballo escrito sobre os temas tratados en clase (ver bibliografía de referencia)	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.5. CONVOCATORIA ORDINARIA PARA O ALUMNADO CON DOCENCIA SEMIPRESENCIAL			
<p>En base ás instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2020-2021, contéplase como docencia <u>semipresencial</u> a aquela na que os alumnos ou profesores teñan que gardar un <u>confinamento temporal</u> por enfermidade durante o curso e que tamén asistan a sesións presenciais.</p>			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Traballo escrito sobre os temas tratados en clase (ver bibliografía de referencia)	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%
6.6. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA PARA O ALUMNADO CON DOCENCIA SEMIPRESENCIAL			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
<p>Proba extraordinaria na que levará a cabo un exame sobre os temas tratados, cuxos materiais están extraídos da bibliografía recollida no punto 7 da presente guía.</p> <p>Se o período de confinamento coincide coa proba extraordinaria programada, ésta levaranse a cabo como opción preferente de forma sincrónica a través dunha plataforma telemática a determinar. Se os medios técnicos non o permiten o exame poderá ser cambiado por un traballo escrito.</p>	Coñece os principios pedagóxicos para a ensinanza de música e de tuba. Coñece as ferramentas didácticas para a ensinanza da tuba	Todas as competencias recollidas neste documento	100%

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- Aebli, H. (2000). *Doce formas básicas de enseñar*. Madrid: Narcea.
- Bobo, R. (2003). *Mastering the Tuba*. Vuarmarens (Suiza): BIM.
- Bolívar, A. (2005). Conocimiento didáctico del contenido y didácticas específicas. *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*, 9, (2). Recuperado de <http://www.ugr.es/~recfpro/rev92ART6.pdf>.
- Frederiksen, B. (1996). *Arnold Jacobs: Song and Wind*. Bloomington (EEUU): Windsong Press Limited.
- Hammerness, K., et al. (2005): How teachers learn and develop. En Darling-hammond, L. y Bransford, J. (Eds.), *Preparing teachers for a changing world. What teachers should learn and be able to do*, 358-389. San Francisco:

Jossey-Bass.

- Nelson, B. (2006): *Also Sprach Arnold Jacobs. A developmental guide for brass wind musicians*. Mindelheim (Alemania): Polymnia Press.
- Phillips, H. y Winkle, W. (1992). *The Art of Tuba and Euphonium*. New Jersey: Summy-Birchard Inc.

8. OBSERVACIÓNS

O titulado superior en música, especialidade de interpretación, deberá ser un profesional cualificado cun dominio completo das técnicas de interpretación do instrumento e o seu repertorio, e se é o caso, de instrumentos complementarios.

Deberá estar preparado para exercer un labor interpretativo de alto nivel de acordo coas características da súa modalidade e especialización, tanto no papel de solista coma formando parte dun conxunto, así como, se é o caso, na súa condición de intérprete acompañante de música e de danza. Deberá coñecer as características técnicas e acústicas do seu instrumento, afondando no seu desenvolvemento histórico.

Deberá ter formación para o exercicio da análise e do pensamento musical, e dispoñer dunha sólida formación metodolóxica e humanística que lle axude na tarefa de investigación afín ao exercicio da súa profesión.